

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007627

Dane szczegółowe

Właściciel: **liberator**
Kraj: **Prusy**
Okres historyczny: **brak danych**
Znaleziono: **warmińsko-mazurskie**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **mosiądz**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **! Sygnatury nieczytelne**
Wytwórca: **! Sygnatury nieczytelne**
Średnica: **13.0 mm**
Typ uszka: **drut**
Rant: **●--|**
Profil: **|| - dwuwarstwowy, płasko-płaski**

Występujące elementy

Przeznaczenie

- cywilny/ozdobny

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-08 10:07**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.07.05

Opis guzika btrm007627

Cywilny guzik ozdobny

© buttonarium.eu

Awers przedstawia krzyż maltański, a po środku oraz wianuszek z wypukłych kropek dookoła, na obrzeżu guzika występuje pojedynczy, wypukły rant.

Ciekawostka

Grawerowany rysunek awersu mógł być wykonany ręcznie lub przy pomocy specjalnej maszyny - czegoś w rodzaju tokarki/szlifierki rotacyjnej. Stąd część guzików posiada rysunki o prostej i topornej kresce, a część została wykonana bardzo starannie, precyzyjnie, czasami wręcz finezyjnie. W przypadku maszynowego wykonania były dwie możliwości: guzik był mocowany do nieruchomego uchwytu, a poruszało się tylko narzędzie grawerujące lub odwrotnie: umieszczano nieruchomo ostrze, a względem niego poruszała się specjalnie umocowany guzik. Pewna dokładna powtarzalność niektórych wzorów może świadczyć o tym że, do wykonywania tego typu zdobień na guzikach wykorzystywano coś na wzór szablonów.

Motywy występujące na guzikach tego rodzaju można podzielić na kilka grup:

- guziki z motywami wzorowanymi na sztuce celtyckiej, czyli głównie motywy zwierząt występujących w mitologii celtyckiej (dziki, konie, jelenie, byki i niedźwiedzie),
- guziki z motywami solarnymi (*solaris* – łac.: słoneczny), czyli prastare i bardzo pierwotne wyobrażenia tarczy słonecznej,
- guziki z motywami różnego rodzaju rozet (wielo-, najczęściej parzysto- ramiennych gwiazd), które najprawdopodobniej wywodzą się również z motywów solarnych,
- guziki z motywami ludycznymi, takimi jak ornamenty florystyczne (*Flora* – z łac.: rzymska bogini kwiatów),
- guziki z motywami regularnie powtarzających się elementów graficzno-geometrycznych typu: kropka, kreska, krzywa, kwadrat, trójkąt, okrąg itp. - tworzące złożone kompozycje o charakterze solarnym lub florystycznym,
- guziki przedstawiające różne zawody (rolnik, kowal, itd.),

Do tej grupy guzików należy również zaliczyć guziki surowe, czyli bez żadnych ornamentów, a posiadające podobną budowę jak wspomniane powyżej oraz wykonane z tego samego materiału.

UWAGA: Część guzików tego typu posiadała na środku awersu charakterystyczne wybrzuszenie.

Rewers sygnowany, ale sygnatury nie są czytelne (A GEBR).

Ciekawostka

Najczęściej odnotowywane średnice guzików, to: 20, 24 i 30 mm (± 1 mm). Guziki występujące w Buttonarium mają średnice od 13 do 42 mm.

Guzik znaleziono w okolicach miejscowości Orneta w województwie warmińsko-mazurskim.

Przeznaczenie i datowanie

Guziki te zaczęto produkować już w połowie XVIII wieku, ale dopiero ok. 1800 roku ta metoda zdobienia stała się bardziej dostępna i popularna. Guziki tego typu były używane przez osoby cywilne (mieszczanie, ziemianie, szlachta itp.), a wytwarzano je m.in. w Salzburgu (Austria).

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)
- [Luscomb S.C. - The Collector's Encyclopedia of Buttons, New York, USA 1967](#)
- tuskulum-riannon.blogspot.com - Guziki inne niż znamy
- Wikipedia.pl - Celtowie
- Wikipedia.pl - Pewter
- Wikipedia.pl - Salzburg
- Wikipedia.pl - Sztuka celtycka
- www.mkn-sondler.de
- www.scheibenknopf.de - Baza danych guzików
- www.scheibenknopf.de - Materiały
- www.scheibenknopf.de - Wzory i kształty

Wytwórca: ! Sygnatury nieczytelne

Sygnatury nieczytelne - wiadomo (lub wręcz częściowo widać), że guzik był sygnowany, ale nie można odczytać, ani chociaż zidentyfikować sygnatur.

Najczęstsze przyczyny takiego stanu rzeczy, to:
- wytarte lub słabo wybite sygnatury,

- zabrudzony rewers,
- rewers częściowo skorodowany.

Może jednak ktoś potrafi wskazać wytwórcę, wszelkie sugestie proszę wpisać w komentarzu do danego guzika, może to ułatwić identyfikację.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 10:31**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.07.05